

Oever

Najaar 2024

88

Landelijke natuurwerkdag 2 november 2024

Vereniging “De Oeverlanden Blijven!”

De Oeverlanden liggen aan de noordkant van de Nieuwe Meer, ten zuiden van de snelweg A4/A10. Begin jaren tachtig behoorde een actiegroep dit unieke natuurgebied voor 'stadsontwikkeling'. De Vereniging "De Oeverlanden Blijven!" (VDOB!) is voortgekomen uit deze actiegroep. Het gebied wordt in samenwerking met de gemeente Amsterdam onderhouden door beheervrijwilligers van de VDOB!, die het op ecologische wijze beheren.

Het centrum van de vereniging is het depot, van waaruit de beheervrijwilligers werken. Daar bevindt zich ook het Natuur- en Milieu Educatiecentrum (NME-centrum) 'De Waterkant', waar de meeste excursies starten en Stichting Veldstudie natuureducatie aan schoolkinderen geeft. Het depot en NME-centrum zijn gelegen aan het begin van het Anton Schleperspad, ca. 325 meter vanaf de Riekerweg (zie [www.oeverlanden.nl]). U kunt het NME-centrum bezoeken tijdens excursies en doorgaans op dinsdag en woensdag tussen 10.00 en 16.00 uur wanneer de beheervrijwilligers er zijn, evenals soms op zaterdag en zondag.

Ons blad *de Oever* verschijnt tweemaal per jaar. Daarnaast komt er geregeld een digitale nieuwsbrief uit, met informatie over actuele ontwikkelingen. U kunt deze nieuwsbrief ontvangen door uw e-mailadres door te geven via het voorkeurenformulier op [www.oeverlanden.nl] onder Contact en info > Algemene informatie.

Op [www.oeverlanden.nl], in de nieuwsbrief, op Facebook en in huis-aan-huisbladen en nieuwsbrieven worden onze excursies gepubliceerd. Nieuwe leden kunnen zich opgeven op www.oeverlanden.nl via Help mee > Word lid. De minimale contributie bedraagt € 12,50.

Bestuur en medewerkers

Bestuur: bestuur@oeverlanden.nl

Liesbeth Stricker, voorzitter:

voorzitter@oeverlanden.nl

Clary Genuit, secretaris: secretaris@oeverlanden.nl

Tom Koudstaal, penningmeester,
penningmeester@oeverlanden.nl

Nico Jansen, bestuurslid

Paul Kamsteeg, bestuurslid

Ben Bolscher, webmaster, webmaster@oeverlanden.nl

Liesbeth Stricker, interim redacteur,
redactie@oeverlanden.nl

Wichert Stemerding, coördinator beheervrijwilligers

Vacatures: Penningmeester en edacteur, informatie via
bestuur@oeverlanden.nl

Stichting Veldstudie: coördinator natuureducatie Paul Kamsteeg. Tel: 034-7342085,
natuureducatie@oeverlanden.nl

De Vereniging "De Oeverlanden Blijven!"

Postadres en ledenadministratie:

E. de Boer-van Rijkstraat 36-I, 1065 GN Amsterdam
telefoon: 020-6154557

website: www.oeverlanden.nl

facebook: www.facebook.com/oeverlandenblijven

instagram: www.instagram.com/oeverlandenblijven

algemeen: info@oeverlanden.nl

administratie: ledenadministratie@oeverlanden.nl

Colofon

Aan dit nummer werkten mee: Aan dit nummer werkten mee: Ben Bolscher, Hans Bootsma, Clary Genuit, Nico Jansen, Tom Koudstaal, Wichert Stemerding, Liesbeth Stricker

Opmaak: Studio HB Hannie van den Bergh

Druk: Sandedruk, Nootdorp, oplage: 650

Elektronische verzending: Oplage: 164

Foto voorpagina

Zwavelzwam (©Yvonne de Boer- de Cock)

- INHOUDSOPGAVE -

Colofon	2
Inhoudsopgave	3
Oproepen	3
Kort Oeverlanden nieuws	3
Ons 40-jarig jubileum	4
De nieuwe brug	10
Notulen AV 2024	12
Contributie 2024	15
Zandsculptuur als insectenhotel	16
Activiteiten	20

- KORT OEVERLANDEN NIEUWS -

Ontruiming huisjes en caravans in het Jaagpadbos

Op 9 augustus heeft de gemeente een voorlopig einde gemaakt aan de illegale bewoning in de hoek tussen de Riekerweg en het Jaagpad. Het terrein waar een hele familie in meerdere caravans was neergestreken is, na de nodige procedures te hebben doorlopen, leeggemaakt. Het zal binnenkort in gebruik te worden genomen door TriAX. TriAX bouwt aan het nieuwe knooppunt Nieuwe Meer en heeft daarvoor op meerdere plekken aan de Riekerweg en omgeving bouwplaatsen gerealiseerd.

Ook zijn de houten huisjes en meerdere tenten door Handhaving of de beheerploeg uit het aangrenzende deel van het Jaagpadbos verwijderd. Helaas blijft het gebied een geliefde uitwijkplaats onder de vele daklozen en arbeidsmigranten in Amsterdam. De sinds kort regelmatig aanwezige gebiedsconciërge zal nieuwe bewoning monitoren en dit steeds bij Handhaving melden zodat die actie kan ondernemen. Verder zijn er plannen om het doorzicht te verbeteren door het verwijderen van het vele (dijkvilt)braam en dat te vervangen door bomen die mooi in het gebied passen.

Tip voor een orgineel Kerstgeschenk

Leden kunnen het jubileumboek 'Leven in de Oeverlanden' en de kaarten met tekeningen van Chris Arntzen kopen voor respectievelijk 12 en 7 euro door het geld over te maken naar de penningmeester of een keer langs te komen in De Waterkant.

- OPROEPEN -

Het bestuur zoekt versterking

Uw penningmeester heeft aangegeven zijn werkzaamheden te willen stoppen. Daar hij ook de werkzaamheden van redacteur tijdelijk op zich genomen zijn wij dus op zoek naar zowel een penningmeester als een redacteur.

De werkzaamheden van de redacteur bestaan uit het opstellen van een voorlopige indeling van het blad, het aanzoeken van leden voor het schrijven van de artikelen, het initieel redigeren van deze artikelen en het verkrijgen van de bijbehorende foto's van de auteurs. De eindopmaak is uitbesteed.

Totale hoeveelheid werk is 20 tot 30 uur, tweemaal per jaar. En natuurlijk krijgt u in het begin de volle ondersteuning van het bestuur.

De werkzaamheden van de penningmeester bestaan uit het bijhouden van de ledenadministratie, aan de hand daarvan het innen van de jaarlijkse contributie. De penningmeester houdt de inkomsten en de uitgaven bij en stelt jaarlijks de jaarrekening en de begroting op die ter goedkeuring aan de ledenvergadering worden voorgelegd. Voor informatie kunt u zich wenden tot Tom Koudstaal tom@koudstaal.me. Voor aanmelden voor deze functies kan men zich wenden tot Liesbeth Stricker voorzitter@oeverlanden.nl.

Voor informatie over en aanmelden voor de ze functie: Liesbeth Stricker, voorzitter@oeverlanden.nl.

Foto's voor de kalender 2025

Zoals de leden inmiddels gewend zijn zullen we ook in 2025 weer een kalender met foto's uit de Oeverlanden en omgeving uitgeven. We hopen uit een ruim aantal foto's een keuze te kunnen maken. Wij vragen u daarom foto's die u heeft gemaakt in de Oeverlanden naar ons te sturen. Wel moeten de foto's een bestandsgrootte van minimaal 3MB hebben omdat ze anders niet naar A4 kunnen worden vergroot. Indien uw foto wordt geplaatst krijgt u een presentje. Foto's kunt u sturen naar info@oeverlanden.nl t.a.v. Nico Jansen.

40 jaar
Vereniging "De
Oeverlanden
Blijven!"

Ons 40-Jarig Jubileum

In mei was het dan zover: na anderhalf jaar voorbereiding vindt de feestweek in het kader van ons 40-jarig jubileum plaats in voornamelijk ons NME-Centrum 'De Waterkant'. De voorbereidingscommissie, aan het begin van de feestweek bestaande uit Hannie van den Bergh, Els Heldens, Olga Ruitenbergh, Ria Stricker, Toos van Vliet en ondergetekende heeft samen met het bestuur intensief gewerkt om de feestweek tot een succes te maken.

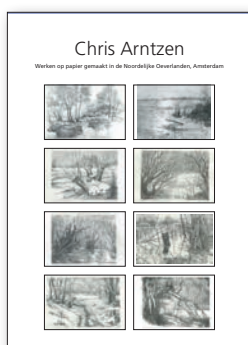
Kunstwerk An abstract revelation van Renske Pottinga, Foto Hans Bootsma

Naast de feestweek stond ook de creatie van de correspondentiekaarten met tekeningen en litho's van oud bestuurslid en tekenleraar Chris Arntzen, het boek 'Leven in de Oeverlanden' en een nieuwe wandelkaart van de Oeverlanden op het programma. We hadden dus een ambitieus programma bedacht voor het jubileum en waren ook wel een beetje bevreesd of er wel voldoende belangstelling voor al die activiteiten zouden zijn.

Veel activiteiten waren gratis of er werd een bescheiden bijdrage gevraagd indien er een beperkt aantal deelnemersplaatsen beschikbaar waren. Voor het boek en de wandelkaart hebben we bijdragen ontvangen van consultantbedrijf PwC, projectontwikkelaar in Schinkelkwartier Red Company, en verder ondersteuning ontvangen van BIZ Schinkel, Stichting Dik groen, Fonds voor Nieuw West, Donutfonds van Slotervaart en het Fonds NME. Op de jaarvergadering in 2025 zal een financiële verantwoording worden gegeven.

Om onze plannen ruim kenbaar te maken is een programmaboekje en een flyer gemaakt, zijn veel e-mails en persberichten verstuurd, is een spandoek op het hek van het depot gehangen en zijn de activiteiten in agenda's van nieuwsbrieven, stadsdeel buurtgroepen en natuurorganisaties geplaatst. De vrees dat we weinig mensen zouden weten te interesseren bleek onterecht. We kunnen terugkijken op een zeer succesvolle jubileumweek en prachtige jubileumuitgaven!

In een doosje zitten acht tekeningen en litho's van de Oeverlanden in de vorm van dubbele A5 correspondentiekaarten. Het boek 'Leven in de Oeverlanden' is een boek van 300 pagina's geworden waarin de zeven deelgebieden worden beschreven in de vorm van wandelingen door die deelgebieden. Bij elk van de deelgebieden worden twaalf tot vijftien kenmerkende

bijzondere planten of dieren beschreven en deze voorzien van prachtige illustraties. Verder zijn er hoofdstukken over de geschiedenis van het gebied en de geschiedenis van de vereniging. In de achterflap van het boek zit een plattegrond van het gebied in 3D tekening, gemaakt door Jeroen Helmer van ARK Rewilding Nederland. Deze plattegrond is ook los

beschikbaar. Kortom drie prachtige uitgaven die te bestellen zijn voor een ledenprijs op onze website of op te halen op 'De Waterkant'. Het boek ligt ook in een aantal buurt boekhandels. Boek, plattegrond en correspondentiekaarten zijn een aanrader voor elk lid van de vereniging!

De activiteiten waren verdeeld in activiteiten voor alle leeftijden, workshops voor volwassenen, programma voor kinderen, films en lezing, natuurmarkt, een project in samenwerking met de Rietveldacademie en een symposium. Een verslag van de natuurmarkt en het symposium staan elders in deze Oever.

Als activiteit voor alle leeftijden was er een vogelexcursie en een insectenexcursie. Beiden zeer goed bezocht. De drie workshops voor volwassenen, Hapa-Zome, Kleuren van de Oeverlanden, en Tekenavontuur, waren redelijk goed bezocht. De deelnemers aan deze workshops waren zeer enthousiast en er werd gepleit om ook in de toekomst dergelijke workshops te organiseren! Voor de kinderen was er een Biobende extra met daarin de film 'Onder het maaiveld junior', een fotoworkshop natuurfotografie en een tekensafari. Zelf was ik vooral verbaasd over de bijzondere mooie foto's die de kinderen wisten te maken in de Oeverlanden. Alleen het Meespeeltheater voor kleine kinderen moesten we laten vervallen vanwege te weinig aanmeldingen.

De lezing van Erik Swierstra over de geschiedenis van het gebied was een groot succes en ook de vier bijzondere natuurfilms vielen in de smaak. Ook hier een reactie van mensen dat het geen slecht idee zou zijn om dat nogmaals te organiseren.

Een bijzonder evenement op woensdag was de presentatie van het werk van studenten van de Rietveldacademie. Onder begeleiding van Hannie van den Bergh zijn er kunstwerken gemaakt geïnspireerd op de Oeverlanden en op die woensdag geplaatst in het gebied. Er was een wandeling uitgezet langs alle werken. Het was een zeer inspirerend evenement.

Een aantal bijgaande foto's geven een goed beeld van de verschillende activiteiten.

Het jubileumcomité, het bestuur, Ben Bolscher (website), Erik Swierstra (lezing), Martin Melchers (film), beheervrijwilligers, de auteurs en redacteurs van het boek, de excursieleiders en de studenten hebben het jubileum tot een bijzonder evenement gemaakt. Dank daarvoor!

Namens het bestuur, Tom Koudstaal

Links: Chika Ito help bij het werken met kleuren van de Oeverlanden.

Onder: Een beeld uit de film *Metamorphosis* (van rupsen tot vlinders, werk van Maria Sybilla Merian) van Pim Zwier.

Links: Kinderen op jacht met fototoestel tijdens natuurfotoworkshop.

Onder: Inleiding vogelexcursie met Jan Jongejans en Wendela Tenner.

Boven: Start van de designLAB presentatie door de studenten van de Rietveld Academie.

Boven: Tekenworkshop door Annelinde de Jong.

Links: Kunstwerk *Carpet of the New Sea* van Cassiopee Charles-Messance

Foto's Tom Koudstaal en Hans Bootsma

40 jaar
Vereniging "De
Oeverlanden
Blijven!"

Foto Cees Fisser

Symposium

Als onderdeel van het jubileumprogramma heeft de vereniging op vrijdagmiddag 31 mei 2024 een symposium georganiseerd met als titel *Noodzaak van groen in een zich uitbreidende stad*. Daar de Waterkant te klein is voor een dergelijke activiteit zijn we uitgeweken naar Casa Sofia dat gevestigd is in het voormalige Slotervaart ziekenhuis aan de Louwesweg.

Er hadden zich 52 personen aangemeld en ook verschenen er enkelen die zich niet tevoren hadden aangemeld. De opkomst was dus goed te noemen.

Het symposium zou worden geopend door wethouder Melanie van der Horst, die zich echter enkele uren voor aanvang afmelde. Zij werd vervangen door dagelijks bestuurder van stadsdeel Nieuw-West, Nazmi Türkkol.

Als sprekers waren uitgenodigd:

- Edwin Raap van de Rijksdienst voor het Cultureel Erfgoed, afdeling Landschap, met de lezing getiteld 'Zorg voor het veranderende landschap en groen erfgoed'
- Thijs Harmsen van Kennisnetwerk Uitdaagrecht met de lezing getiteld 'Bewoners geven zelf invulling aan de leefomgeving'
- Natasha Hulst van Grond van Bestaan, Voedselpark Amsterdam en Schumacher Center met de lezing 'Ruimte creëren voor mens, natuur en toekomst' en
- Menno Houtstra van Platform Schinkelkwartier. Menno gaf zijn lezing de titel 'De geit en de kool in de Omgevingsvisie Nieuw-West, wat doen we met de erfenis van Cornelis van Eesteren'.

De middag werd voorgezeten door Dick Glastra van Loon, oud-directeur van Eigenwijks, die aan het eind van de middag een forumdiscussie leidde waarbij hij o.a. de vereniging adviseerde met de verschillende aangebrachte ideeën aan de gang te gaan.

Aan het eind van de middag ontvingen de sprekers en de voorzitter als dank een bon en onze jubileumuitgave 'Leven in de Oeverlanden'.

De middag werd afgesloten met een drankje en een hapje dat door het fraaie weer plaats kon vinden op het gezellige terras van Casa Sofia.

We hebben Cees Fisser bereid gevonden zijn impressie van het symposium op papier te zetten. Deze impressie, voorzien van meerdere foto's is te vinden op de website onder de link *activiteiten*.

Liesbeth Stricker

Natuurmarkt

Foto's Tom Koudstaal

40 jaar
Vereniging "De
Oeverlanden
Blijven!"

De feestweek voor het 40-jarig jubileum is op 2 juni afgesloten met een Natuurmarkt. Met vrolijke kraampjes van diverse organisaties werd het een heel gezellige dag.

Er werden vogelhuisjes uitgedeeld, er konden plantjes worden gekocht van de Zorgkwekerij Groen (tomaten, courgettes en kruiden) en er was veel informatie, onder andere over het referendum, dat inmiddels is gehouden met een positieve uitslag. Maar ook bij de andere kramen was er goede aanloop, zoals bij de kraam van de werkgroep Energietransitie Nieuw Sloten. Ook onze eigen vereniging bemande een kraam met de verkoop van het jubileumboek en eerdere uitgaven.

Daarnaast werd doorlopend de film van Björn Warning met interviews van Amsterdammers over het naderende referendum over de hoofdgroenstructuur vertoond in de loods, terwijl in de Waterkant natuurfilms te zien waren

Het was leuk dat er niet alleen leden naar deze Natuurmarkt zijn gekomen, maar ook mensen die nog nooit op de Waterkant waren geweest. Ook zomaar voorbijgangers kwamen even aanlopen, gelokt door de posters en de gezelligheid. Het mooie weer heeft er zeker aan bijgedragen dat het in de middag aardig vol liep. Al met al was het gezellig druk met een constante aanloop.

De middag is afgesloten met lekkere hapjes en drankjes voor de leden, een praatje van de voorzitter en bloemen voor de organisatoren.

De aanwezige organisaties waren:

- Vrienden van de Sloterplas
- Natuurpark de Vrije Geer
- Voedselpark Amsterdam + Behoud Lutkemeer
- Werkgroep Energietransitie Nieuw Sloten (WENS)
- Vogelhuisjes
- De Molen van Sloten
- Zorgkwekerij Groen

Els Heldens

De nieuwe brug in de Oude Haagseweg over de Ringvaart van de Haarlemmermeerpolder

Van boven naar beneden: Kunstwerk van het duo Pipsqueak, 11 juli 2024, de twee oevers weer verbonden, 30 augustus 2024

Geheel volgens plan reden op vrijdag 23 augustus 2024 bussen over de nieuwe brug. Op 22 januari van dit jaar reden voor het laatst bussen over de oude brug. In de nauwelijks zeven maanden daartussen heeft de Bataafsche Aanneming Maatschappij (BAM) kans gezien een splinternieuwe verbinding te maken tussen de Riekerpolder en de Haarlemmermeer. De nieuwe brug valt op omdat architectuur en kunst er zijn samengebracht. De pijlers zijn ontworpen door Jan van der Ploeg, die ze kleuren heeft gegeven die verwijzen naar de gemeentes die door de brug worden verbonden. Naar Amsterdam kijkend zie je rode, witte en zwarte pilaren, kleuren van het wapen van Amsterdam en kijkend naar de Haarlemmermeer zie je de blauwe, gele en grijze kleuren van het wapen van de Haarlemmermeer in de pijlers terugkomen. Het kunstenaarsduo Pipsqueak dat de muurschildering met de apen aan de wand van de oude brug in 2008 aanbracht, bracht deze schildering op de nieuwe brug terug.

De brug is wat breder geworden waardoor er meer ruimte is voor het fietspad, dat verbreed is tot 3,5 meter. Voor wandelaars is wel een suggestiestrook meteen naast het fietspad gemaakt. Een volwaardig wandelpad aan de zuidkant had een wellicht betere oplossing geweest omdat dan ook aansluiting op bestaande paden in de Oeverlanden en de Haarlemmermeer gevonden was. Vanachter de tekentafel is bedacht dat voetgangers via de taludtrappen naar de brug klimmen. Het Algemeen Menselijk Patroon kennende lijkt dat dit slechts sporadisch gebruikt te gaan worden, alleen wanneer men op een van de Ringvaartdijken moet zijn of er vandaan komt.

Naast de brug is ook de directe omgeving heringericht. Voor een deel is overtollig asfalt verwijderd waardoor zeer ruime bermen zijn ontstaan, uitermate geschikt voor wandelpaden. Jammer is de keuze voor de zware versie vangrails ter scheiding van de busbaan van ander verkeer. De uitstraling is die van de autosnelweg waar een landelijke uitstraling beter op haar plaats zou zijn geweest.

De kruising met de golfbaan is heel bijzonder want deze is voorzien van een verkeerslichtinstallatie. Op de brug is die juist verdwenen zodat de bussen in de nieuwe situatie elkaar kunnen passeren. Vreemd is dat de nieuw geplaatste verkeerslichten het verkeer van en naar de golfbaan voorrang verleent op het busverkeer. Dit zou van de Oude Haagseweg wel eens een racebaan kunnen maken.

Vanaf de oude brug werd vooral door jongens in de zomermaanden gesprongen. Een bepaalde leeftijdsgroep zoekt spanning en sensatie. De nieuwe brug heeft verhoogde relingen wat het springen moet tegengaan, maar het anderzijds juist uitdagender maakt.

Superglad fietspad voor snelle e- en fatbikes. maar ook hardlopers. Deze foto laat duidelijk zien dat de busbaan makkelijk aangesloten had kunnen worden op de noordelijke rijbaan wat voorkomt dat personenauto's zich vastrijden op de nieuwe bussluis en dat veel ruimte voor parkeren op de zuidelijke rijbaan had opgeleverd.

De springhoogte is nu enkele meters hoger en zo'n 10 meter! Maar levensgevaarlijk want er is geen zicht op het vaarverkeer. Om dit gevaarlijke spel te voorkomen zou op het Nieuwe Meer een springtoren op een vlot moeten worden gelegd.

Aan de zuidzijde is ruimte voor de ecologische verbinding die hopelijk vanaf nu wordt onderhouden. Op de oude brug was dat namelijk niet het geval. Tot nog toe zijn er op het aangeharkte zand geen sporen van dieren aangetroffen. We zullen dat in de gaten houden.

Tot slot is de vraag welke naam aan de nieuwe brug wordt gegeven. De oude brug ging naamloos door het leven als brug in Rijksweg 4 en nadat de brug bij de gemeente Amsterdam werd ondergebracht in 1980, kreeg hij het nummer 1864. Pas enkele jaren geleden verscheen een naambord op de reling 'Oude Haagsebrug'. Dat past nu niet meer.

In de geest van Piet Kramer, de bruggenbouwer van de Amsterdamse school, is boven aan de taludtrap een bankje geplaatst waarop de wandelaar even kan uitrusten van de klim en genieten van het uitzicht. Op zo'n 10 meter boven NAP! Toen hier nog alleen kaal polderland was in 1934 en de oude brug werd gebouwd die vanuit de verte zichtbaar was, kreeg het in de volksmond de naam 'Mont Ventoux van Sloten'.

Het is beslist de moeite waard om de nieuwe brug te gaan bekijken.

Tekst en overige foto's Nico Jansen

Notulen Algemene Vergadering 2024 “Vereniging De Oeverlanden Blijven!”

Zaterdag 15 juni 2024, 14:00 – 15:30 uur in de Waterkant

Aanwezig (voor zover de presentielijst is ingevuld!): Ben de Graaf, Ans van Willigen, Tineke Stricker, Gaby van Meerwijk, Saskia Boerma, Hans Bootsma, Bart Bouhuys, Wichert Stemerding, Frits Hermans, Hannie van den Bergh, Olga Ruitenbergh, Marianne Freijling (vanaf 14:20), en de bestuursleden Nico Jansen, Clary Genuit, Tom Koudstaal (penningmeester) en Liesbeth Stricker (voorzitter)

Afwezig met bericht: Hans Nubé

1. Opening en vaststelling agenda

De voorzitter opent de vergadering om 14:03 waarna de agenda zonder wijzigingen wordt vastgesteld.

2. Bestuursmededelingen

Aan het begin van de vergadering zijn geen afzeggingen bekend, later blijkt Hans Nubé zich te hebben verontschuldigd.

Hans Bootsma zal foto's nemen. Daartegen is geen bezwaar, maar niet iedereen wil op sociale media.

3. Ingekomen stukken

Er zijn geen stukken ontvangen.

Ingelast agendapunt:

Notulen AV 13 mei 2023

Wichert moet helaas mededelen dat het met de in punt 5 genoemde drachtige koe fout is gegaan.

De notulen worden paginagewijs voorgelegd, na uitblijven van commentaar worden ze goedgekeurd.

4. Jaarverslag bestuur

Het jaarverslag wordt paginagewijs doorgenomen. Pag. 17 Oever nr. 87: Saskia vraagt zich af hoe je het aanpakt dat er meer vrijwilligers worden aangetrokken. Hans geeft aan dat niet alle mogelijkheden worden benut. Wichert beaamt dat, zo staan we niet meer op de site van de VCA, maar geeft ook aan dat de huidige huisvesting in de portacabin bezwarend is.

In het kader van de Ontwikkelstrategie stelt Saskia voor het uitdaagrecht te benutten. Met ondersteuning van een ambtenaar en het LHN zouden we goed op papier moeten zetten wat we willen.

Er zijn verder geen opmerkingen en het verslag wordt goedgekeurd.

5. Jaarverslag Beheervrijwilligers

Ook dit verslag wordt per pagina doorgenomen.

Pag. 22 Oever no. 87: Naar aanleiding van het opgemerkte over het hooien wordt er gevraagd naar het bestaan van elektrische bandhooiers. Wichert meldt dat

de gemeente daar mee bezig is. Dat zal nog wel even duren, ze zijn duur én er is een opleiding voor nodig. De gemeente schaft, op de tractors na, alleen nog elektrisch materiaal aan.

Er zijn geen verdere vragen en het verslag wordt goedgekeurd.

6. Jaarverslag Publiciteit en Jubileumwerkgroep

De vraag of de subsidie van PWC eenmalig was beantwoord Tom bevestigend, het is lastig structurele subsidies bij bedrijven los te krijgen.

Nico brengt hulde aan de Jubileumwerkgroep. Zelfs het weer was goed geregeld!

Op de vraag of de week veel nieuwe leden heeft opgeleverd antwoordt Tom dat dat er heel veel waren.

7. Jaarcijfers 2023

Pag. 19 e.v. Oever no. 87. Voor de liefhebbers heeft Tom exemplaren “2023 in cijfers” klaargelegd. Naar aanleiding van de vraag of er al in 2023 uitgaven zijn gedaan voor het jubileum, meldt Tom dat er toen een reservering is gedaan van 6000 euro maar geen uitgaven.

De verhuurinkomsten zijn niet structureel. De inkomsten via Heem Locaties vallen toe aan de reservering voor de Waterkant, alle andere zijn dit jaar aan de reservering voor het jubileum toebedeeld. In die reservering zitten ook eenmalige giften.

Gezien het saldo op de bankrekeningen wordt gevraagd of een depositorekening wordt overwogen. De penningmeester vindt dat te riskant omdat het geld dan voor langere tijd vast staat, daarbij is het rentever verschil minimaal.

Overstappen naar een groene bank is overwogen, maar ASN weigert verenigingen.

Daarbij kost een overstap veel extra werk. Maar voor de reputatie zou het inderdaad wel goed zijn.

Over het verslag zijn er verder geen vragen, wel stipt Wichert de mededeling van de penningmeester aan dat hij zijn taak zal neerleggen. Liesbeth verteld dat zij en Tom een goed gesprek hebben gehad. Tom heeft teveel taken en hij wil er dus een aantal afstoten. Gelukkig wil Tom de penningmeestertaken blijven doen totdat er een vervanger is gevonden. Hij blijft gewoon bestuurslid en zal zich o.a. bezighouden met de vervanging van de portacabin, de verbouwing van de Waterkant en de vervanging van de loods. Men geeft er de term ‘technisch bestuurslid’ aan.

Vervanging van de zonnepanelen komt ter sprake. Tom geeft aan dat het duur is en aangezien de gemeente nu de elektriciteit betaalt wellicht overbodig. Nico geeft aan het wel goed te vinden als alles elektrisch kan. Bart meldt dat de gemeente panelen heeft gekregen en stelt voor bij de gemeente te lobbyen. Het bestuur zet het op de agenda.

Tom wordt bedankt voor z'n werkzaamheden en het verslag.

8/9. Verslag Kascommissie en benoeming nieuwe commissie

Van de kascommissie is niemand aanwezig, Tom heeft alleen een concept van de goedkeuring gezien. Nieuwe commissie: Hans Nubé en Agnes Dekker hebben aangegeven weer beschikbaar te zijn. Vanuit de leden komt het commentaar dat bij afwezigheid een getekend verslag ingeleverd zou moeten worden.

Tom blijkt dat te kunnen voorlezen: "Het verslag geeft een juist beeld [...] en stelt voor goedkeuring te verlenen", ondertekend Agnes Dekker. Hierop volgt applaus.

10. Verkiezing bestuursleden

Tom blijft bestuurslid, zijn taken zullen worden verdeeld.

Liesbeth wordt onder applaus herbenoemd.

Ben de Graaf (IVN) geeft aan dat bij ons het goedkeuring vragen voor het afgelopen jaar gevoerde beleid niet in de statuten staat. Decharge zou niet alleen aan de penningmeester moeten worden gegeven. Wichert stelt voor het in de nieuwe statuten te splitsen waar nu de kascommissie goedkeuring voor beide (beleid en financieel stukken) voorstelt. Liesbeth zegt toe het uit te zoeken, evenals een koppeling aan het jaarverslag van het bestuur.

11. Begroting

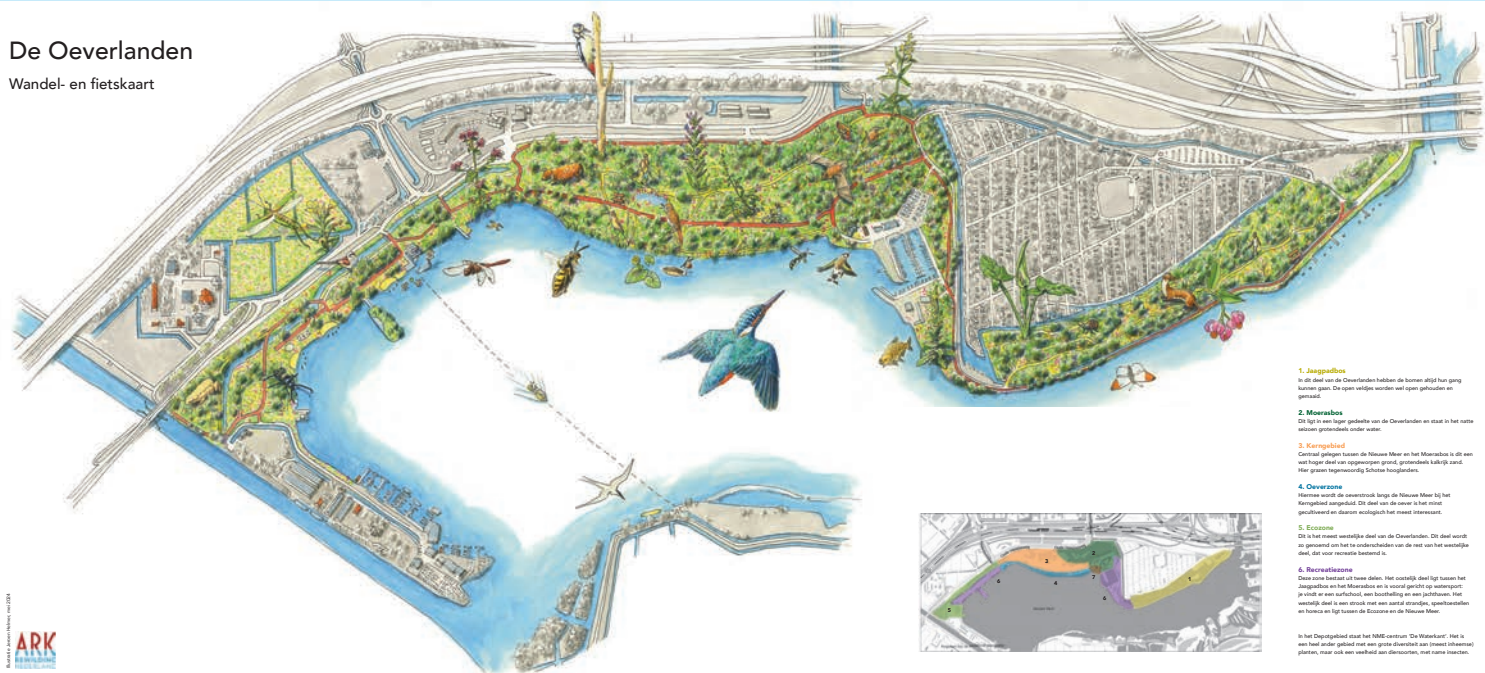
Tineke verbaast zich dat het jubileum maar voor €2000 op de begroting staat. Tom geeft aan dat bijvoorbeeld de waarde van de boeken te vinden is in de balans en de reservering van €6000 euro en de subsidies erbuiten vallen. Daarmee komen de uitgaven op €2000. Tineke vindt dat geen goed inzicht geven in de echte kosten en merkt op dat er dan een aparte begroting voor het jubileum naast zou moeten staan. Tom geeft aan dat die bestaat, maar op dat moment door te verwachte wijzigingen nog niet gepubliceerd kan worden. Hij belooft een aparte jubileumafrekening te maken en die te publiceren.

12. Stand van zaken lopende projecten

- Onderstation Nieuwe Meer II (NM2): Nico legt uit dat EVA (Elektriciteitsvoorziening Amsterdam) het project blijkt te leiden, terwijl wij dachten dat de leiding bij Querion (onderdeel Alliander) lag. Het bestuur probeert nog verzachting van de plannen

De Oeverlanden

Wandel- en fietskaart

1. **Jaagpolder**
In dit deel van de Oeverlanden hebben de boeren altijd hun gemyk kunnen gely. De open velden worden nu open plekken en gemyk.
 2. **Meerabos**
Dit ligt een lichte gedeelte van de Oeverlanden en staat in het water tussen groenlands onder water.
 3. **Kerngebied**
Centraal gelegen tussen de Nieuwe Meer en het Meerabos is dit een van het deel van de Oeverlanden grond, grondlands kultuur zand. Hier groen tegenwoordig Schone huizen.
 4. **Oeverzone**
Hiermee wordt de overstruik langs de Nieuwe Meer bij het kerngebied aangegeven. Dit deel van de oever is het meest gevarieerd en daarom ecologisch het meest interessant.
 5. **Ecotoon**
Dit is het meest wettelijke deel van de Oeverlanden. Dit deel wordt in gemyk om het te onderscheiden van de rest van het wettelijke deel, dat een recreatie bestemd is.
 6. **Recreatiezone**
Deze zone bestaat uit twee delen. Het oostelijk deel ligt tussen het Jaagpolder en het Meerabos en is vooral gericht op waterrecreatie. Het westelijk deel is een strook met een aantal omroep, openbarsten en huizen en ligt tussen de Ecotoon en de Nieuwe Meer.
- In het Oevergebied staat het Nieuw-Overstroom 'De Waterkant' dat is een heel ander gebied met een grote diversiteit aan (niet) wettelijke plekken, met ook een wettelijk aan de oever, met meer inacties.

voor elkaar te krijgen, maar dat lijkt bijna niet meer mogelijk. Het blijkt een moeilijke partij om mee te onderhandelen.

- Brug Ringvaart: Zal eind augustus gereedkomen. De samenwerking loopt goed.
- Zuidasdok: Het project begint vorm te krijgen, maar het gaat nog tot 2038 duren. Veel is nog onzeker. Allen de knooppunten Nieuwe Meer en Amstel zijn aanbesteed. Het stuk er tussen dat ondergronds moet komen dus nog niet. Door een tekort aan budget komt het misschien niet van de grond. Nieuwe Meer is gegund aan TriAX, in samenspraak met hen is het bosje Riekerweg bij de toegang tot de Oeverlanden vanuit de Schinkel gered. Uiterlijk 2034 komen de in gebruik genomen stukken terrein terug, als recreatieterrein meldt Wichert.
- Pilot Natuurlijke Oevers: Oorspronkelijk zou Zuidasdok dit betalen, maar omdat het bedrag drie keer over de kop is gegaan vragen zij de vereniging zelf een aanbesteding te doen waarna zij de rekening zullen betalen. Dat is op meerdere manieren riskant, we moeten zeker zijn dat ze inderdaad alles zullen betalen én we moeten zeker zijn van de continuïteit daar het latere beheer ook zal moeten worden bekostigd. Een aantal projecten zijn overigens al wel af of worden uitgevoerd: De afloop bij het gemaal en

het Visdiefeland. Over het Visdiefeland zijn we nog in dispuut met de gemeente. Wij vinden dat het verplaatst moet worden maar volgens de gemeente is dat door, ons onbekende, regelgeving niet mogelijk.

Hans komt nog terug op NM2 en vraagt waarom er geen dak op komt. Het antwoord is simpel: te duur!

13. Rondvraag en Sluiting

Frits vraagt zich af wanneer de begonnen wordt met de bouw van het Schinkelkwartier. De voorbereidingen daarvoor zijn al begonnen, de bouw zou volgend jaar moeten starten. De bouw van 11.000 woningen, waaronder hoogbouw, zou volgens het bestuur weleens niet kunnen lukken omdat bijvoorbeeld Global Switch niet zomaar weg kan. Er komen ook eerst voor 15 jaar flexwoningen, de definitieve bouw is dus uitgesteld.

Tineke neemt het woord om een compliment te geven voor de organisatie van het jubileum. Hannie van den Bergh krijgt een extra compliment voor de vormgeving van het PR-materiaal en het jubileumboek en voor haar project met de studenten van de Rietveldacademie.

Ben de Graaf meldt nog dat de Heemtuin Sloterpark 50 jaar bestaat en op zoek is naar vrijwilligers voor een inventarisatie van de soorten.

Om 15:27 wordt de vergadering door de voorzitter gesloten.

Foto Hans Bootsma

Tom Koudstaal houdt een inleiding bij de film van Martin Melchers in het kader van het 40-jarig jubileum.

Foto Tom Koudstaal

Erik Swierstra weet zijn gehoor te boeien met zijn verhaal over de geschiedenis van de Oeverlanden in het kader van het 40-jarig jubileum.

Contributie 2024

Wij hebben uw contributie heel hard nodig!
U heeft hiervoor al van ons een email of brief ontvangen. Als u nog niet betaald heeft en geen automatische betaling heeft ingesteld, dan kunt u de contributie 2024 ook overmaken via een betaalverzoek met bijgaande QR-code.

Hoe werkt het?

- Scan deze QR-code met de QR-scanner op uw smartphone.
- Open het ING-betaalverzoek in uw browser.
- Bij 'ING Betaalverzoek via IDEAL' hoogt u het bedrag van €0,00 op naar het gewenste bedrag (minimaal €12,50, meer is van harte welkom!).
- Dan kunt u uw bank kiezen en op de gebruikelijke wijze betalen.
- De QR code is geldig tot 8 november.

U kunt de contributie ook overmaken op onze rekening NL47 INGB 0004 0688 09 van 'De Oeverlanden Blijven'. Vermeld dan wel graag uw lidnummer of postcode.

Periodieke gift

Wilt u voor uw contributie of donatie gebruik maken van de mogelijkheid van de volledige aftrekbaarheid van het bedrag bij uw belastingaangifte omdat we als vereniging ANBI-geregistreerd zijn? Vraag dan eerst aan penningmeester@oeverlanden.nl de overeenkomst daarvoor met toelichting op. Ook kunt u dit aangeven op het VDOB!-voorkeurenformulier, dat u kunt vinden op onze website www.oeverlanden.nl/algemene_informatie/. U kunt dan ook uw voorkeur opgeven voor de wijze van ontvangst van het blad Oever, de nieuwsbrief en de kalender en uw eventuele adreswijziging doorgeven.)

Zandsculptuur als insectenhotel

Van de vijf zandsculpturen uit de naar meer smakende tentoonstelling van september 2022 in de Oeverlanden, staat die op de heuvel naast café Aquarius nog altijd fier overeind. Afgekalfd weliswaar, maar de contouren staan er nog dankzij een flinke portie leem die in het zand verwerkt zit. Als je weet dat verschillende soorten bijen en wespennesten maken in zand en stijlkantjes is het interessant om eens te kijken wat voor dieren hier op afkomen.

Links een vrouwtjes groefbijendoder foeragerend op wijnruit op het depot. Rechts wordt een matte bandgroefbij gegrepen op het Hoekdijkveldje.

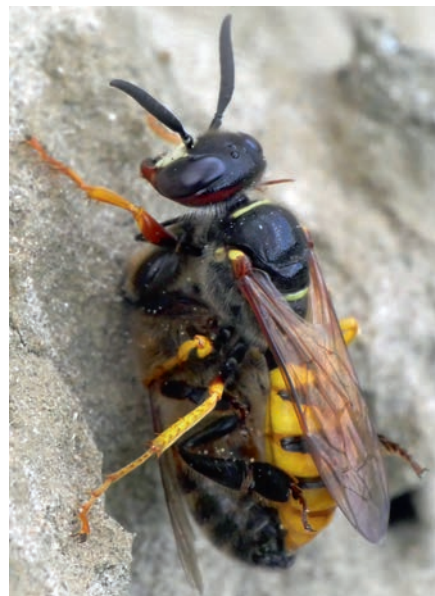
Vorig jaar september zaten er al veel gaatjes van verschillende doorsnede in een groot deel van het oppervlak. Diertjes waren niet meer te zien, half september is het seizoen vrijwel voorbij. Dit jaar ging ik begin juni eens kijken en bleek het van leven te krioelen. Vooral aan de 's middags zonnige westkant bewogen tientallen kleine beestjes constant en ogenschijnlijk wild door elkaar heen. Je zou denken dat het vliegjes waren. Maar soms kon je zien dat ze antennes hadden, dus konden het geen vliegen zijn. Foto's maakten later duidelijk dat het vooral om gladde spieswespen ging, graafwespjes van rond de 5 mm lengte.

Voor de wat grotere soorten was wat meer geduld nodig. Bij een volgend bezoek zag ik ineens een graafwesp die ik al eerder in het gebied had gezien, een groefbijendoder, deze is ongeveer ruim een cm. Zoals de naam al aangeeft vangen ze vooral soorten uit het geslacht groefbijen. Die eten ze niet zelf op want volwassen wespen zijn vegetariërs. Ze brengen de prooien verlamd naar hun nest waar ze tot voer van hun larven dienen, net zoals solitaire bijen dit met stuifmeel en nectar doen.

Anders dan metselwespen die rupsen en larven vangen, pakken graafwespen vooral volwassen insecten. De verschillende geslachten zijn bijna altijd gespecialiseerd op een bepaalde familie of een groep geslachten daaruit. Graafwespen houden vooral van zandige biotopen. Metselwespsoorten nestelen eerder bovengronds; bijvoorbeeld in dood hout, maar ook vaak in insectenhotels, zoals op ons depot is te zien, waaronder twee zeldzame soorten (zie *Oever84*). Graafwespen, waarvan er in Nederland rond de 165 soorten zijn, staan dicht bij bijen qua afstamming, metselwespen (40 soorten) behoren tot dezelfde familie als de limonadewespen.

Metselwespsoorten kwamen in de loop van deze zomer niet langs. Bijensoorten waren er maar weinig. Voor de gewone sachembij, die het op het depot nu goed doet in kistjes met zandig leem, moet men er in het voorjaar al bij zijn. Wel waren er twee koekoeksbijsoorten op enig moment: - de gewone viltbij (eerste waarneming in de Oeverlanden) en een dikkopbloedbij. De bijbehorende waardenbijen, de wormkruidbij en diverse geurgroefbijen, waren echter niet te zien. Maar dat kan een kwestie van geduldiger waarnemen zijn geweest.

Van boven naar beneden de bijenwolf aan het werk. Soms graaft ze ongeveer als een hond (helemaal boven), maar af en toe duwt ze ook het zand voor zich uit. Dan lijkt ze even uit te rusten van gedane arbeid. Voor het naar binnengaan met de honingbij zit ze nog even stil. Mogelijk dient ze nog enkele steken toe om de juiste graad van verlamming te bereiken.

Misschien hadden ze te lijden van een onverhoedse actie van een groenaannemer die de hele heuvel ineens gemaaid had. Geen bijzondere vegetatie met veel akkerdistel, braam en smeerwortel, maar verschillende beestjes waren ineens hun voedselbron en jachtgebied vlak bij hun nestplek kwijt. Gelukkig raakte de sculptuur niet beschadigd omdat ik een cirkel van anderhalve meter er omheen al had gemaaid om het tegen oprukkende braam en distels te beschermen.

Hoe dan ook deden de graafwespen hun naam eer aan, zij waren de dominante groep. Het talrijkst waren toch de groefbijendoders. Ze waren de hele zomer door te zien. Ten minste tien nesten lijkt een voorzichtige schatting. Een goede tweede is de bijenwolf; een graafwesp waarvan de vrouwtjes vaak groter zijn dan een limonadewesp. Op enig moment zag ik er drie tegelijk met prooi, vrijwel altijd een honingbij. Zij kunnen grote kolonies vormen; wie weet zal dat volgend jaar al het geval zijn. Mogelijk lokaal gunstig voor andere bijensoorten want met de huidige aantallen vormt de honingbij een behoorlijke concurrent van wilde bijensoorten.

Nog een aantal aangetroffen soorten gaven de graafwespen een mooie impuls op onze inventarisatielijst. Voor het eerst in de Oeverlanden waargenomen waren de gewone spieswesp (minder algemeen dan de gladde), de steekmuggendoder en de zeldzame *harpactus tumidus* (een mooie, bontgekleurde

De Geboeide moeder van Hanneke Supply, verbeeldend hoe ook de Oeverlanden te lijden hebben van uitlaatgassen, stikstof en fijnstof.

soort die cicaden vangt en de eerste waarneming in Amsterdam). Ruud Jansen vond nog *diodontus minutus*. Verder waren nog een kleine zweefwesp en een *crossocerus*-soort te zien, een klein, bijna volledig zwart wespje, waarvan de precieze soort ook van een goede foto niet zomaar is vast te stellen.

Zelfs als het begroeid raakt, kan het sculptuur zijn functie blijven vervullen. De eerste distels en wilgen zijn er al op ontkiemd. Het is dan zaak alles kort te houden, eruit trekken doe ik nooit, dat zou het alleen maar meer verzwakken. Het geheel geeft een fraai voorproefje van de drie insectenhotels die in overleg met de gemeente worden geplaatst waarbij zowel met hout als met zand wordt gewerkt. Ik kijk alweer uit naar volgend jaar. Hopelijk zal er dan ook een goed maaibeheer zijn: het grootste deel van de heuvel tweemaal maaien, maar een flinke zone ruige begroeiing rond de sculptuur in stand houden, voor de beestjes maar ook ter bescherming.

Tekst en foto's Hans Bootsma

Van links naar rechts: een dikkopbloedbij, een goudwespsoort behorende tot het geslacht Hedychrum. Gezien de vele groefbijendoders waarop deze parasiteert, waarschijnlijk *H.gerstaeckeri*. Dat zou de eerste waarneming voor Amsterdam zijn, maar dat is niet zeker. Rechts: de zeldzame *harpactus tumidus*. De kleurcombinatie zwart-rood-wit doet wat aan sluipwespen denken.

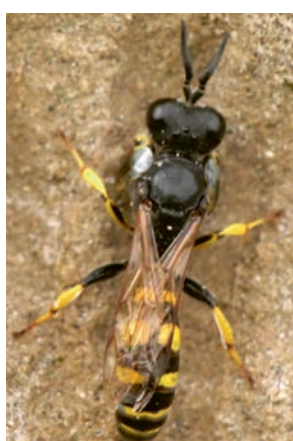

Een gladde spieswesp sleept een vlieg als prooi achter haar aan naar het nest. Bijenwolven en groefbijendoders doen dat vliegend.

Het mannetje draagt op de poten en het achterlijf meer geel. Mannetjes zijn doorgaans kleiner.

Van links naar rechts: een steekmuggendoder (*crossocerus quadrimaculatus*) – een kleine zeefwesp (*crabro peltarius*), de mannetjes hebben schildjes aan hun voorpoten zitten die wat aan zeefjes doen denken – een onbekende *crossocerus*-soort.

Activiteiten

Voor alle activiteiten geldt: verzamelen bij verenigingsgebouw De Waterkant in de Oeverlanden tenzij anders aangegeven. Voor leden en kinderen is deelname gratis, niet-leden betalen € 2,50 per persoon en van tevoren opgeven is niet nodig. De natuurwerkdag is voor iedereen gratis, maar juist wel van tevoren opgeven. Meer informatie is te verkrijgen op [www.oeverlanden.nl] via Contact en info > Verstuur een bericht. Of via [info@oeverlanden.nl].

Paddenstoelenexcursies

Zondagen 13 en 20 oktober, 11.00 - 12.30 uur

De paddenstoelenexcursies onder leiding van Christiane Baethcke kunnen elk jaar weer op meer deelnemers rekenen. Om de groepsgrootte niet te veel te laten uitdijen is besloten om de excursie op twee achtereenvolgende zondagen te organiseren. Bij veel inschrijvingen kan op deze dagen ook een tweede excursie om 13:00 uur worden gehouden. Christiane heeft voor de begeleiding een beroep gedaan op Jenny en Henk Breij van IVN Amstelveen die één van deze zondagen voor hun rekening zullen nemen. Aanmelden op: info@oeverlanden.nl

Landelijke natuurwerkdag

Zaterdag 2 november van 10.30 - 15.00 uur

Voor iedereen die ook eens lekker in de natuur wil werken, onder begeleiding van Carla Peperkamp en Wichert Stermerdink. Voor de deelnemers staat er rond het middaguur soep met brood klaar. Aanmelden op www.natuurwerkdag.nl

Bomenexcursie op Tuinpark Ons Buiten

Zondag 17 november 13.00 - 15.00 uur

Daar de herfst steeds wat later inzet wordt de bomenexcursie ook wat later in het jaar georganiseerd. De kans is dan groter dat ook de moeras- en watercipres zich in herfststooi tonen en de ginkgo is dan ook mooi geel. De excursie vindt plaats onder leiding van Rinus Hofs en Wouter van der Wulp.

Winterwandeling

Zondag 15 december, 14.30 - 16.00 uur

Juist aan het begin van de winter daalt er een serene rust neer over de natuur. Plant en dier hebben zich voorbereid op de koude periode. De kalme sfeer heerst in het bos en veld en over het water van het Nieuwe Meer. Nico Jansen en Tom Koudstaal zullen de wandelaars begeleiden.

Soep en zopie

Zondag 2 februari, 14.00 - 17.00 uur

Zoals gebruikelijk starten wij het nieuwe seizoen op de eerste zondag van de maand februari. Onder het genot van soep en een drankje blikken we terug op het afgelopen jubileumjaar en praten we de leden bij over de lopende zaken en het komende excursiejaar in de totaal gerenoveerde Waterkant.

Vleermuispaal

In de laatste week van september is door het bedrijf Hoekgroen een vleermuispaal geplaatst. Tevens zal er snel aan verbeteringen van de vleermuistunnel op het depot worden gewerkt. Want tot nog toe zijn hier nog geen vleermuizen ingetrokken. Deze verbeteringen vinden plaats in het kader van het overleg 'Natuurversterkende maatregelen' tussen de gemeente, onze vereniging en Ons Buiten. Binnenkort zullen ook de plaatsing van drie insectenhôtels en het aanbrengen van twee stenen pallisaden ter bescherming van kwetsbare vegetaties tegen inrijden gerealiseerd worden. Ook zijn er stenen voor een ringslanghoop gebracht.

